

[Udenrigsministeren.]

hele havde været berørt under Forhandlingerne. Jeg kan dertil svare et bestemt Nej. Forhandlingerne med Tyskland har udelukkende været knyttet til de Aftalebestemmelser, som her foreligger, paa Grundlag af et oprindeligt tysk Forslag; hvortil føjedes et Forslag fra dansk Side.

De nordiske Landes Stilling i Forhold til denne Aftale har været drøftet i Fællesskab og har givet Anledning til et Møde af deres Udenrigsministre. Dette er i god Overensstemmelse med den Samvirken i alle ydrepolitiske Spørgsmaal, som i de senere Aar er blevet Sædvane mellem de fire Lande. Resultatet har været, at de fire Lande har bekræftet deres kendte og ensartede Synspunkter med Hensyn til de nordiske Landes Holdning over for de bestaaende Magtgrupper. De tre af Landene har ikke anset det fornødent for deres Vedkommende at give denne Holdning et traktatmæssigt Udtryk ved denne Lejlighed, hvorimod Danmark for sit Vedkommende har været af den Opfattelse, at naar man fra tysk Side havde Ønske om, at det Forhold, der bestaar mellem de to Lande, fik traktatmæssigt Udtryk, maatte det være rigtigt for os at være villige dertil. Vi beklager, at det ikke har været muligt med Hensyn til selve Fremgangsmaaden at forene de fire nordiske Lande, men vi glæder os over, at der har været fuld Enighed med Hensyn til Landenes Stilling, hvis der skulde opstaa en Konflikt i Verden.

Der har været spurgt, om det nordiske Samarbejde ikke lider Skade ved, at man følger en forskellig Fremgangsmaade. Jeg maa dertil svare, at under de Forhandlinger, vi har ført indbyrdes, har der ikke været blot den svageste Antydning deraf. Jeg tror, det i de nordiske Landes Ledelse erkendes, at saa nøje og saa naturlig vor Samvirken er, kan det dog ikke undgaas, at der i Kraft af Landenes hele forskellige Indstilling over for et og andet kan opstaa Tilfælde, hvor de maa følge en noget forskellig Fremgangsmaade, og at det vilde blive en Vanskelighed for det nordiske Samarbejde, hvis man opstillede den Teori, at de skulde bære sig fuldstændig ens ad i alle mulige Situationer. Over for de Magtgrupper, der deler Verden, er den nordiske Holdning og Danmarks Holdning klar; vi ønsker en ligelig Holdning over for de forskellige Magtgrupper. Vi glæder os ved, at vi ved denne Lejlighed kan bekræfte og underbygge det Tillidsforhold, der bestaar mellem Tyskland og Danmark, uden at dette i svageste Maade vanskeliggør det Tillidsforhold, der bestaar

mellem Danmark og de forskellige Lande, uanset hvilken Magtgruppe de hører til.

Det Forslag til Beslutning, som her foreligger, anser vi da fra Regeringens Side for meget værdifuldt for Danmarks Fremtidsstilling under de usikre Vilkaar, der nu om Dage bestaar i Verden. Vi har med stor Tilfredshed set, at det i Gaar lykkedes at samle næsten hele Folketinget i Beslutningen om at vedtage dette Forslag. Vi ser deri et Udtryk for den Samling, der er i det danske Folk om dansk Udenrigspolitikens bærende Grundsætninger, og jeg nærer ingen Tvivl om, at denne Samling i Dag vil finde et nyt Udtryk i dette høje Ting.

Ch. Petersen: Den højtærede Udenrigsminister har nu gjort udførligt Rede for Enkelthederne vedrørende det foreliggende Forslag til en Ikke-Angrebstraktat mellem Tyskland og Danmark, og Forslaget maa jo siges at have faaet en meget grundig Behandling, dels i det udenrigspolitiske Nævn, dels under Forhandlingerne i Gaar i det andet høje Ting. Jeg skal derfor, idet jeg i et og alt kan slutte mig til de Udtalelser, som mit Partis Ordfører i Folketinget, Hr. Hartvig Frisch, fremsatte i Gaar, indskrænke mig til at sige, at jeg hilser med Tilfredshed, at det under Forhandlingerne om denne Traktats Ordlyd er lykkedes at komme til en Affattelse, der kan tilfredsstille begge Parter. Jeg betragter dette Resultat, der har kunnet samle alle Partier her paa Rigsdagen, med Undtagelse af Kommunisterne, som stemmende med det danske Folks hele fredelige Indstilling. Jeg tror derfor ogsaa, at Forslaget vil opnaa enstemmig Tilslutning i det høje Landsting, og jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til hurtig Behandling og til Vedtagelse.

Jensen Christensen: Den 9. November 1926 behandlede vi i dette høje Ting Forslag til Rigsdagsbeslutning om en Forligs- og Voldgiftstraktat med Tyskland, en med Frankrig og en med Polen. Jeg havde dengang som nu den Ære at være Ordfører for mit Parti, og jeg tillod mig dengang at spørge: Er denne store Produktion af mellemfolkelige Forligs- og Voldgiftstraktater, som Efterkrigstiden har været saa rig paa, nu ogsaa Udtryk for Folkeviljen i de forskellige Lande? Er det en sund og naturlig Vækst, Fredsviljen er underkastet, eller er den kun en Plante, der ikke kan leve, naar den store Krigs Skygger viger og en overmodig Livskraft paa ny strømmer gennem de forskellige Folkeslag? Tør vi tro paa, at Fredsviljen, Længselen efter at lade